

Småbarnspedagogikens samhällsbärande roll för lärande, omsorg och jämställdhet

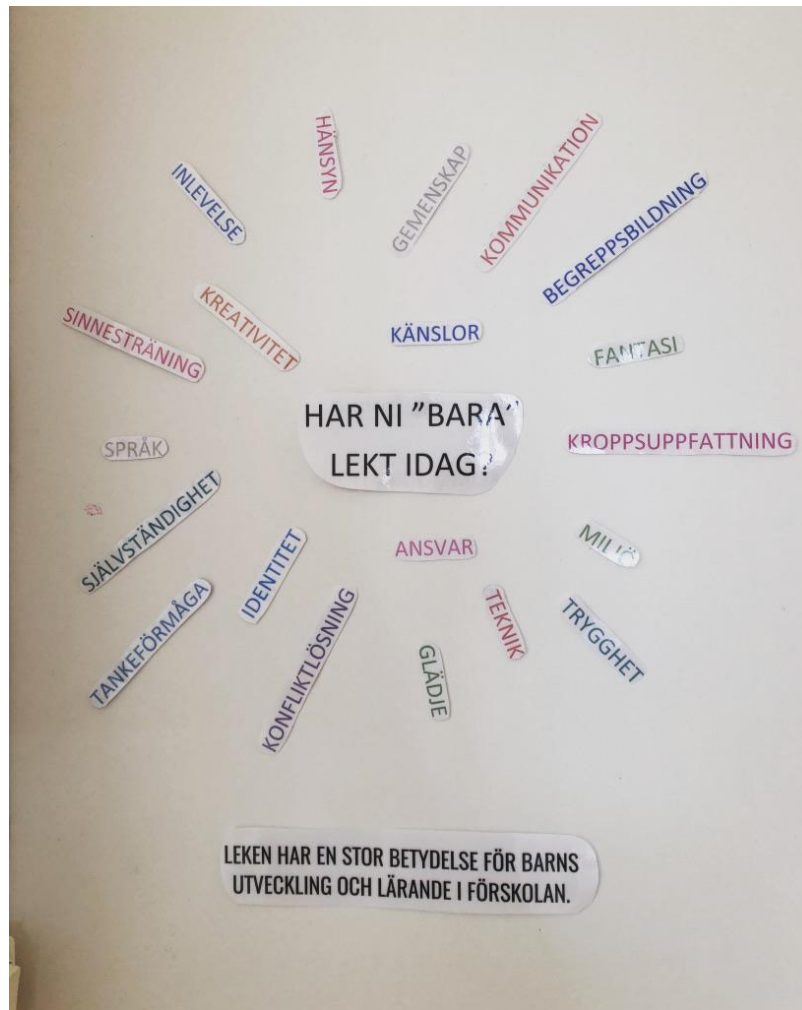
Mia Heikkilä, professor i
småbarnspedagogik

mia.heikkila@abo.fi

Temor

- Varför småbarnspedagogik?
- Vad är småbarnspedagogik?
- Småbarnspedagogiken, samhället, jämställdhet och utbildningssystemet
- Perspektiv på lärande som en vital del av småbarnspedagogiken i en föränderlig tid
- Avslut

**”Varför behöver det vara så
lång utbildning för att torka snor
och byta blöjor?”**

Småbarnspedagogik

Med småbarnspedagogik avses en **systematisk och målinriktad helhet** som består av **fostran, undervisning och vård av barn** och i vilken i synnerhet **pedagogiken betonas**. Målet med småbarnspedagogiken är att *stöd barnets uppväxt, utveckling och lärande samt att främja barnets välbefinnande*. (UBS, 2022)

→ stöd för familjer och för att främja kvinnors/mammors arbetslivsdeltagande

Aktivt deltagande, aktörskap,
lyssnande, handlande, kreativitet,
lärande, utforskande, yttranden,
skapande, medkänsla, samtala,
tillitsbyggande, skapa känsla av
samhörighet

Lek och språk i ett
ömsesidigt
förhållande

Att förstå
och göra sig
förstådd

Att förstå
sammanhang
och orientera sig

Att
föreställa
sig andras
perspektiv

Att lära sig lära
och lösa
problem

Att läsa av
andra och
vara till-
sammans

Att lära känna
vem man är i
relation till
andra

Att
symbolisera
och bilda
begrepp

Att komma ihåg
och uppleva
förväntan

Att planera,
organisera
och göra

Att styra och hålla
kvar uppmärksamhet

OPE
UTBILD

lemi

Nationell strukturförändring 2016 och framåt, ett urval

Grunderna för plan för
småbarnspedagogik 2016,
2018, 2022

Krav på magisterexamen
för daghemsföreståndare
från 2030

Lag om
småbarnspedagogik

Trestegsstöd för alla
barn, 1.8.2022

Förändrade
behörighetskrav → två
behöriga lärare per
barngrupp

Försöket med förskola för 5-
åringar → öka deltagandet i
småbarnspedagogiken nationellt

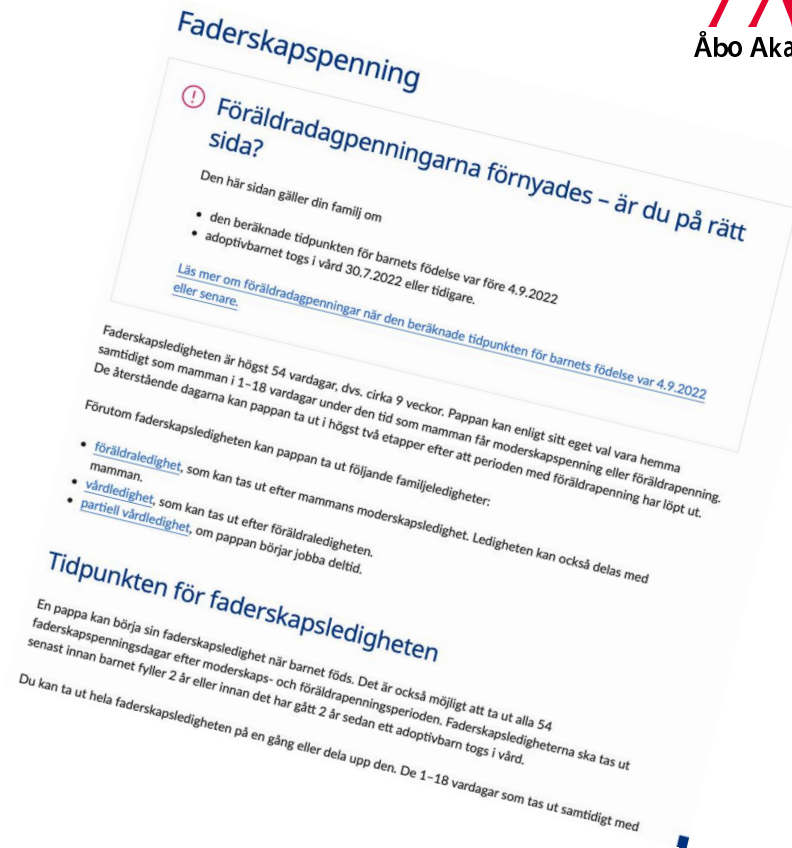
Barntädgårdslärare →
Lärare inom
småbarnspedagogik

Jämlikheten betonas
– alla barns rätt till
småbarnspedagogik

Utvecklingsforumet för
utveckling av utbildningarna
(UKM)

Ett av flera jämställdhetsverktyg

- Kvinnors (heltids) deltagande på arbetsmarknaden
- Ge möjlighet till kvinnors (heltids) deltagande på arbetsmarknaden
- Finländska kvinnor bland de högst utbildade i världen

Faderskapspenning

Föräldradagpenningarna förnyades – är du på rätt sida?

Den här sidan gäller din familj om

- den beräknade tidpunkten för barnets födelse var före 4.9.2022
- adoptivbarnet togs i vård 30.7.2022 eller tidigare.

[Läs mer om föräldradagpenningar när den beräknade tidpunkten för barnets födelse var 4.9.2022 eller senare.](#)

Faderskapsledigheten är högst 54 vardagar, dvs. cirka 9 veckor. Pappan kan enligt sitt eget val vara hemma samtidigt som mamman i 1–18 vardagar under den tid som mamman får moderskapspenning eller föräldrapenning. De återstående dagarna kan pappan ta ut i högst två etapper efter att perioden med föräldrapenning har löpt ut.

Förutom faderskapsledigheten kan pappan ta ut följande familjeledigheter:

- [föräldraledighet](#), som kan tas ut efter mammans moderskapsledighet. Ledigheten kan också delas med mamman.
- [vårdledighet](#), som kan tas ut efter föräldraledigheten.
- [partiell vårdledighet](#), om pappan börjar jobba deltid.

Tidpunkten för faderskapsledigheten

En pappa kan börja sin faderskapsledighet när barnet föds. Det är också möjligt att ta ut alla 54 faderskapspenningss dagar efter moderskaps- och föräldrapenningssperioden. Faderskapsledigheterna ska tas ut senast innan barnet fyller 2 år eller innan det har gått 2 år sedan ett adoptivbarn togs i vård.

Du kan ta ut hela faderskapsledigheten på en gång eller dela upp den. De 1–18 vardagar som tas ut samtidigt med

- Vilka synsätt har du mött om småbarnspedagogiken i din organisation? Ses småbarnspedagogiken som en självklar inledande del av barnens livslånga lärande?

Vad kan lärande i smp vara i samtiden?

Möjliggöra lärande som del i att leva i samhällsförändringar, breddade perspektiv

"Learning is a key factor for individuals to be able to
cope with and exert agency in times of social and
technological change"

Selander, Säljö och Wulf (2021)

Lärande som social praktik inte bara kognitiv

Lärande innebär förhållandet av känslor, sinnen, kropp, språk, fantasi samt demokratiskt och socialt beteende.

"this understanding of learning requires a human rights orientation and ways of learning, which also address the great problems of humankind today".

**individ, grupp
och
organisation**

**en motkraft till
utmaningar
och
motgångar**

Lärande som resiliens

(Furu & Heikkilä, 2022)

**en medkraft
att använda
i medgång**

**relationer,
medkänsla
deltagande och
reflektioner**

Hur mäta lärande inom småbarnspedagogiken?

It is through imagination that we create the worlds in which we live.

(Sir Ken Robinson, 2022)

Diskussionsfrågor

- Vilka mätinstrument har ni identifierat som meningsfulla för utbevakning av verksamheten, för småbarnspedagogiken och övriga utbildningssektorn?
- Hur inkluderas småbarnspedagogiken i styrkedjan för utbildningssektorn i din kommun/utbildningsanordnare?
- Hur säkerställs/kvalitetssäkras övergångar mellan småbarnspedagogik – förskola – grundläggande utbildning i din kommun/utbildningsanordnare?